

ŠKOLSTVÍ

FOTO: Stanislav JUGA

NOUZOVÝ STAV VYŽADUJE MIMOŘÁDNÁ OPATŘENÍ

Sotva vláda položila na stůl konkrétní postup rozvolňování dříve přijatých opatření proti koronaviru, hned se rozhořela diskuze. Podstatná část se týká možného návratu žáků do škol. Jejich dveře se zatím jen pootevřou.

Petici za dřívější otevření škol převálcovali trojnásobnou převahou její hlasití odpůrci. Snad proto vláda přijala na doporučení epidemiologů kompromisní řešení, které vyvolává rozpaky. Do svých tříd se mohou v květnu dobrovolně vrátit žáci prvního stupně. Bude záležet pouze na rozhodnutí jejich rodičů. V červnu by je měli následovat maturanti a s nimi žáci, kteří se chystají k přijímacím zkouškám do středních škol. Vše v závis-

losti na dalším vývoji epidemie. Do konce června bude pokračovat vyučování na dálku.

Určitě nejde o ideální stav, ale stav vynucený současnou situací. Ministerstvo školství prosazovalo jiný postup. „V tom původním návrhu jsme do škol chtěli poslat i žáky pátých, sedmých a devátých tříd,“ vysvětluje ministr Robert Plaga. „Řídíme se názorem epidemiologů. Dělají to tak státy po celé Evropě.“ Školské odbory vládní

rozhodnutí „nepovažují za koncepční ani rozumný krok“. Jedním dechem však dodávají, že „zaměstnanci školství určitě nechtějí nic blokovat“. Nikdo není příliš spokojený, v nouzovém stavu ani být nemůže. Jde především o ústupky a dohody.

Mnohé ředitele a učitele současně zneklidňuje, jak budou u svých žáků uzavírat druhé pololetí. Jaké hodnocení se objeví na vysvědčení. „Každá škola k tomu přistupuje jinak,“ vzkazuje ministr. „Někde probíhá známkování i při výuce na dálku. Takže naším cílem není určit v tomto ohledu jednotná pravidla pro všechny. Bude tak zřejmě fungovat kombina-

ce obou možností.“ Nouzový stav ve společnosti vyžaduje nouzové postupy a mimořádná opatření. Opět bude záležet na ředitelích, jak rozhodnou, na učitelích, jak vše se svými žáky zvládnou a v jaké podobě jim předají závěrečné vysvědčení. Už dávno si zvykli, že tíha zodpovědnosti za vzdělávání žáků leží především na jejich bedrech.

Zbývající týdny do prázdnin mohou přinést ještě řadu nečekaných změn. I s nimi musíme počítat. Důležité bude, za jakých podmínek se podaří nastartovat začátek nového školního roku.

Roman KANTOR

TÝDENÍK
ŠKOLSTVÍ

Vydává: Dictum, s. r. o., Senovážné nám. 23,
110 00 Praha 1.

Šéfredaktorka: Ing. Zlata Štásková
stastkova@tydenik-skolstvi.cz, tel.: 774 824 006

Inzerce a předplatné:
mullerova@tydenik-skolstvi.cz, tel.: 774 739 484
Ročník 28. Za rok vychází 40 čísel,
celoroční předplatné tištěné podoby 1480 Kč,
elektronické verze 940 Kč,
na predplatne@tydenik-skolstvi.cz
nebo www.tydenik-skolstvi.cz.

Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí.

Vyrábí TRIANGUL, a. s.

Rozšiřuje Česká pošta, s. p., Postservis.

Podávání novinových zásilek
povoleno Ředitelstvím pošt v Praze
č. j. NP 3160/1994. ISSN 0862-9641. MK ČR E 4861.

KRESBA: MILAN KOCMÁNEK

PÍŠETE NÁM, CO JE NOVÉHO VE VAŠÍ ŠKOLE

Žádné soutěže a přehlídky

Mezi akce, které se letos neuskuteční, patří pravidelné Technické fórum Kraje Vysočina.

Zrušeny musí být konstrukční soutěže Stavíme z Merkurů i Stavíme ze stavebnice ROTO a nebude se konat ani oblíbená studentská Spanilá jízda sportovních vozů z dílen středních škol. „K rozhodnutí o zrušení aktuálních ročníků těchto soutěží a akcí nás vede současná mimořádná situace. Dalším důvodem je nemožnost se na soutěže kolektivně připravovat, což je jedním z hlavních předpokladů úspěchu. K dalším ročníkům soutěží pořádaných pro základní školy se Kraj Vysočina vrátí v novém školním roce, kdy rádi navážeme i na další tradiční a oblíbené kolektivní aktivity,“ slibuje Jana Fialová, radní Kraje Vysočina pro oblast školství.

pik

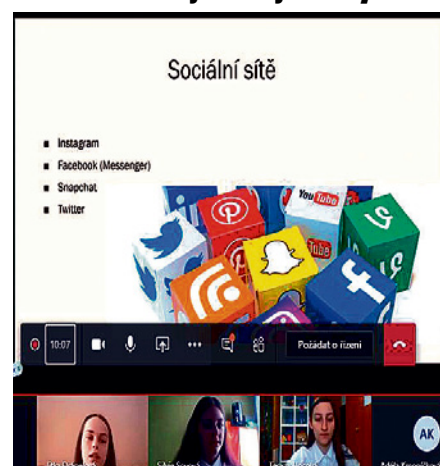
Fotke rodinné Ámose

„Rád bych přihlásil do Zlatého Ámose svou úžasnou ženu, která kromě obvyklých povinností zvládá teď i výuku našich dětí,“ napsal organizátorům ankety Zlatý Ámos jeden z facebookových fanoušků ankety. Podle pravidel ankety mohou nominace na Ámose posílat pouze děti. Organizátoři tedy vymysleli, že by děti mohly netradiční formou svým rodičům za pomoc poděkovat. Pravidla jsou jednoduchá. Rodičům, tetám, strýcům nebo prarodičům, kteří se s dětmi doma učí, mohou žáci a žákyně ZŠ udělit titul Rodinný Ámos. Stačí vyrobit třeba z papíru hezkou korunku (návod třeba na <https://decko.ceskatelevize.cz/sikulove/navod?id=5>), případně medaili a z facebooku Zlatý Ámos si stáhnout diplom, vyplnit jméno a slavnostně předat. Fotku pak mohou poslat na mail zlatyamos@zlatyamos.cz. Fotografie je možné posílat až do data, kdy se opět žáci vrátí do školních lavic.

DTA

Distanční je nejen výuka

Jak si (ne)podělat život je téma letošního ročníku Prezentiády, které vyneslo žákyně 3. ročníku oboru hotelnictví a turismus SOU a SOŠ Znojmo do krajského kola. Původně se mělo uskutečnit 6. 4. v Brně za účasti všech soutěžících. Vyhlášovatel, spolek Student Games a Ekonomicko-správní fakulta Masarykovy univerzity v Brně, zareagoval pružně: „Vzhledem k současné situaci proběhne krajské kolo online, pro váš tým HT 3. A Znojmo v pondělí 8. dubna přes aplikaci MS Teams, moderátorkou bude Adéla Kmoníčková, váš výstup bude nahráván. Porota následně všechna videa zhlédne a vyhlásí postupující týmy, výsledky se dozvíte do 13. dubna. Mistrovství již proběhne prezenčně.“

Ludmila KARPÍŠKOVÁ

Na této straně se setkáváte s dopisy vás čtenářů. Nejzajímavější dopis měsíce odměníme dobrou knihou. Knihu za nejzajímavější příspěvek měsíce dubna obdrží Ludmila Karpíšková ze SOU a SOŠ Znojmo, Přímětická.

ZAMEŠKANÉ UČIVO NENÍ POTŘEBA DOHÁNĚT

Uzavření škol ukázalo nebývalou solidaritu mezi učiteli, kteří si začali pomáhat ve výuce na dálku. Pro některé učitele jsou ale i tak digitální technologie stejně obtížně zvládnutelné jako pro jiné matematika či výmyk. O současné výuce jsme hovořili s Michalem Kaderkou, spoluzakladatelem Učitelské platformy.

? Uplynul už více než měsíc od chvíle, kdy vláda rozhodla o uzavření škol. Ze dne na den se museli učitelé přeorientovat na jiný styl výuky. V čem hlavně výuka na dálku skřípe?

V tuto chvíli nemáme žádná data, jak se daří výuku na dálku realizovat. Všichni máme jen osobní zkušenosti, co jsme slyšeli či četli na sociálních sítích. Rozdíly jsou mezi školami i mezi jednotlivými učiteli v jedné škole. Současná krize tak prověřuje vedení škol, zda jsou schopná učitelům zajistit podporu a těm, co nemají dobrá zařízení, sehnat lepší laptop nebo tablet. Limity ale nejsou jen na straně učitelů. Některé učitelé a učitelky mají doma děti, o které se v tuto chvíli musí starat. Učitelé jsou taktéž pravděpodobně jedinou odbornou profesí, kde není automatické, aby dostávali služební mobil nebo počítač. Takže v některých učitelských rodinách je jen jedno pořádné zařízení, takže se buď učí děti, nebo učí rodiče. Ukázaly se i meze v rodinách, kde mají jen jeden počítač či je v rodině hluk, protože všichni žijí v jedné místnosti. Některé děti se musí starat o mladší sourozence. Jestli jsme před krizí vnímali nerovnosti ve vzdělávání, tak teď se tyto rozdíly ještě prohlubují. Paradoxně někde k nerovnostem přispívají učitelé, protože veškerou výuku hází na rodiče, kteří nejsou schopni svým dětem poradit či se jim věnovat.

? V roce 2014 vláda schválila Strategii digitálního vzdělávání do roku 2020, která ovšem zůstala jen na papíře. Oč konkrétně šlo?

Strategie měla několik pi-

lírů, ale pro současnou krizi byly nejdůležitější dva: zlepšení ICT infrastruktury ve školách a vzdělávání učitelů. Učitelé mohli mít lepší zařízení a leckde by mohla být podstatně lepší práce ICT metodiků. Ministerstvo tvrdí, že strategie naplněná byla, mají dokonce i čísla proškolených učitelů. Ale realitu naplněné strategie jsme mohli vidět ve chvíli, kdy se školy zavřely a učitelé se museli vyrovnat s výukou na dálku.

? Pokud by tento projekt už reálně ve školství fungoval, jistě by ulehčil učitelům současnou situaci ve výuce na dálku. Čím hlavně?

Ve strategii není uvedeno, že by učitelé měli umět učit na dálku, ale při naplnění strategie by měli mnohem lepší přehled o různých digi-

Nejzkušenější učitele, kteří smysluplně používají ve výuce digitální technologie, najdete ve facebookových skupinách Ta učí tak a ten zas takhle... a GEG Učte s námi 2.0.

tálních nástrojích. Pro mnoho učitelů jsou novinkou i takové základy, jako je cloud, sdílené dokumenty či práce s formuláři. Je ale jasné, že ne každý by se s digitálními technologiemi skamarádil. V mase sto šedesáti tisíc učitelů bude hodně těch, pro které jsou digitální technologie stejně obtížné zvládnutelné jako pro jiné matematika či výmyk.

? Učitelé si informace, své zkušenosti a odkazy na online výuku sdílejí. Které odkazy jsou podle vás nejlépe zpracované?

Záleží na předmětu i stup-

FOTO: ARCHIV

ni vzdělávání. Jsem překvapený, jak se nyní zajímavě učí na dálku tělocvik nebo výtvarka. Obecně ale doporučuji facebookovou skupinu Učitelé +. Jedná se o největší online komunitu v zemi a jsem jedním z administrátorů skupiny. Velmi dbáme o bezpečné prostředí, aby

ni. Jak by se mělo učivo dohánět?

Nemyslím si, že je nutné vše dohánět. Naopak můžeme současný stav brát jako příležitost, kdy zjistíme, co je skutečně smysluplné a co ne. Nezapomínejme, že si spousta dětí osvojuje kompetence, které jsme je nedokázali naučit ve škole, jako je sebeorganizace nebo práce s digitálními technologiemi. Starší žáci pomáhají s doučováním, někteří zase dobrovolníci. Jiná situace je ovšem v předmětech, které jsou součástí jednotných přijímacích nebo státních maturit.

? Nejvíce starostí mají v současné době maturanti a jejich učitelé. Co byste jim poradil?

Samostatná příprava na maturitu není o moc odlišnější než v případě otevřených škol. Rozdíl je ale samozřejmě v podpoře školy. Poradil bych jim společné učení se spolužáky, a to online formou. A aby více komunikovali s učiteli. Jsem přesvědčený, že naprostá většina učitelů vyjde svým žákům vstříc a bude s nimi vše konzultovat i v osobní rovině.

Taňa PIKARTOVÁ

STANOVISKO ŠKOLSKÝCH ODBORŮ K OTEVÍRÁNÍ ŠKOL

Českomoravský odborový svaz pracovníků školství v současné době považuje rozhodnutí o otevření škol k 25. 5., respektive možnost přítomnosti žáků 1. stupně v základních školách formou školních skupin o 15 dětech na bázi dobrovolnosti, za rizikové.

Pro nás, zástupce zaměstnanců, jsou důležité odpovědi na pracovní právní problémy spojené s BOZP, zdravotně-epidemiologické a hygienické problémy v kontextu s ochranou veřejného zdraví. Zaměstnanci škol budou postaveni do situace, která bude přinášet zvýšená rizika, a nelze to nechat jen na ředitelích škol a zřizovatelích. Zásadně nesouhlasíme s přenesením zodpovědnosti státu za zajištění ochranných pomůcek a všech souvisejících hygienických opatření na ředitele škol.

Pro ředitele škol mateřských až středních jsou nutná dostatečně transparentní pedagogicko-organizační doporučení. Musí být jasno i v případech, kdy ředitelé z objektivních důvodů (personálních, nedostatku ochranných prostředků, prostorové nouze) nebudou schopni zajistit na prvním stupni základních škol školní

skupiny a budou nuceni zřizovatelem překračovat doporučení. Metodika pro MŠ, ZŠ a SŠ musí jasně definovat, co dělat v případě, kdy ředitel školy nebude schopný zajistit všechny podmínky pro zajištění provozu s ohledem na bezpečnost a ochranu zdraví, definovat, jak se budou utvářet školní skupiny, jejich pravidla, co dělat v případě, že zájem rodičů bude převyšovat mož-

nosti školní skupiny, jak zjistit, které děti budou do MŠ a ZŠ docházet, definovat jasně, co jsou rizikové skupiny, kritéria rizikovitosti a jak budou zaměstnanci ochráněni. Musíme vědět, jaká je představa o rozsahu výuky v kombinaci učení ve škole a doma. Řada učitelů vyučuje částečně online.

Není jasná problematika hodnocení žáků, otázka jednotlivých přijímacích zkoušek, maturit v souvislosti s bezpečností práce, otázka roušek, kolik, kdy, jak? Jak s prvním stupněm ve speciálních školách? Jak v odpovědných družinách? Žádáme ministerstvo školství o vydání jednotného formulá-

ře čestného prohlášení pro rodiče. V současné době je celá řada neznámých. Požadujeme, aby v co nejbližší době byly známy návrhy opatření, které budou projednány se sociálními partnery.

V této souvislosti upozorňujeme, že druhou nejvíce ohroženou profesí po zdravotnicích jsou pedagogové, kterých je v současnosti nejvíce nakaženo, byť jsou školy uzavřeny.

Oslovili jsme ministra školství s dotazy a požádali ho o svolání poradního týmu RH-SD, školskou tripartitu, v interaktivní formě, abychom zaměstnancům garantovali bezpečné podmínky pro jejich práci po návratu do škol. Zaměstnanci školství určitě nechtějí nic blokovat, jen chtějí, aby se s nimi rádo féro.

František DOBŠÍK,

předseda ČMOS pracovníků školství

FOTO: Jan ČEJCHAN

PRAVIDLA PRO UŽÍVÁNÍ KOLEKTIVNÍ SMLOUVY

? V průběhu účinnosti kolektivní smlouvy začala u zaměstnavatele působit další odborová organizace. Je tato kolektivní smlouva závazná pro zaměstnavatele, i pokud jde o novou odborovou organizaci?

Kolektivní smlouva je závazná pouze pro smluvní strany, které ji uzavřely. Vznik nové odborové organizace proto v průběhu účinnosti kolektivní smlouvy nezakládá zaměstnavateli povinnost plnit sjednané závazky také vůči ní. V tomto směru rozhodl i Nejvyšší soud (rozhodnutí ze dne 16. 6. 2004, sp. zn. 21 Cdo 223/2004).

? Je přípustné, aby ve škole, která je příspěvkovou organizací, bylo v kolektivní smlouvě sjednáno, že výplata platu bude prováděna jen bezhotovostním převodem na účet?

Postup uvedený v dotaze je v rozpo-

ru s platnou právní úpravou obsaženou v § 143 zákoníku práce. Z ustanovení odst. 1 tohoto paragrafu jednoznačně vyplývá, že na účet určený zaměstnancem může zaměstnavatel zasílat plat jen na základě vzájemné dohody. Možnost poskytovat zaměstnanci plat bezhotovostní formou (zaplacení na účet) je tedy podmíněna výlučně individuální dohodou se zaměstnancem. Tato dohoda může být obsažena v pracovní smlouvě, případně může existovat i samostatně. V žádném případě nemůže jít o sjednání v kolektivní smlouvě nebo o jednostranné určení ve vnitřním předpise zaměstnavatele.

? Jak je upravena možnost vypovědět kolektivní smlouvu? Je možno ji jednostranně zrušit odstoupením od ní?

Možnost vypovědět kolektivní smlouvu je uvedena v § 26 odst. 1 zákoníku prá-

ce. Bez ohledu na to, zda se jedná o kolektivní smlouvu uzavřenou na dobu neurčitou, či určitou, může být smlouva písemně vypovězena. Písemnou výpověď je možné doručit druhé smluvní straně nejdříve po uplynutí šesti měsíců od data účinnosti kolektivní smlouvy, výpovědní doba činí nejméně 6 měsíců (může být sjednána i delší) a začíná běžet prvním dnem měsíce následujícího po doručení výpovědi. Minimální doba účinnosti vypovídané kolektivní smlouvy bude tedy 13 měsíců. Smlouvu je možné vypovědět z jakéhokoliv důvodu, ale i bez udání důvodu. V § 28 odst. 3 zákoníku práce se pak stanoví: „Kolektivní smlouvu není možné zrušit odstoupením jedné ze smluvních stran; sjednají-li si smluvní strany právo odstoupit od kolektivní smlouvy, nepřihlíží se k tomu.“

Vít BERKA

JAK SI ŠKOLY VEDOU PŘI VÝUCE NA DÁLKU

FOTO: Stanislav JUGA

Plošný březnový průzkum České školní inspekce o tom, jak si vedou školy při výuce na dálku, považovali někteří učitelé dokonce až za šikanu. Stěžovali si na to, že jim reporty pro ředitele přidělávají práci. Jiní ovšem zájem inspekce vítali.

Učitelé si stěžovali i na to, že mnohdy nedostali žádné pokyny, jak mají v současné situaci učit, a odboráři poukazují na to, že telefonické dotazování nemůže být zcela věrohodné. I přes výhrady a stížnosti však vznikl statistický dokument o tom, jak probíhá distanční výuka v českých školách.

Pomoc a podpora

„Řízené telefonické rozhovory jsme vedli s řediteli škol,“ potvrdil náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys a dodal: „Cílem telefonátů bylo zjistit, co školy v současné době nejvíc trápí, s jakými překážkami se v tuto chvíli setkávají, co a jak konkrétně dělají a také jakou pomoc či podporu potřebují.

Zjištění jsou důležitá i pro nastavení systémové podpory ze strany ministerstva školství.“

„Inspekce zjistila, že se většina škol snaží učit na dálku

do distanční formy výuky po uzavření škol 11. března zapojily zhruba tři čtvrtiny žáků a studentů. Inspekce eviduje jen zhruba stovku škol, kde více než polovina žáků nepracuje s učiteli prostřednictvím online výuky. Příčinu vidí v nedostatečném technickém vybavení, rodiny nemají počítače, chytré telefony nebo připojení. „Problémem je v některých případech i nízká

Školní inspekce školám doporučila, aby si uvědomily, že nelze zvládnout veškerý obsah učiva. Učitelé by podle ní měli vybírat k výuce jen podstatná témata.

podle rozvrhů. U středních škol je komunikace učitelů se studenty o něco intenzivnější, zejména u maturantů,“ uvedl ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal na základě šetření, které provedla Česká školní inspekce mezi zhruba pěti tisíci řediteli základních i středních škol. Podle ústředního školního inspektora se

motivace ke komunikaci s učiteli a sociální vyloučení, to hlavně na druhém stupni základních škol,“ vysvětluje Tomáš Zatloukal. Někteří učitelé podle něj nedostatek technického vybavení žáků řeší tím, že učivo s nimi telefonicky konzultují nebo jim studijní materiály předávají, případně jim je zasílají.

E-maily i aplikace

„Školy se podle zjištění inspekce snaží se žáky komunikovat většinou prostřednictvím e-mailů, sociálních sítí a digitálních platform. Například většina žáků základních škol odevzdává úkoly tak, že je rodiče vyfotí a pošlou e-mailem či přes aplikaci WhatsApp. Středoškoláci je někdy nahrávají do nějaké online platformy pro školu,“ doplnil náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys, který současně hodnotí pozitivně, že se většina škol snaží poskytovat žákům zpětnou vazbu.

Zaměřit se na podstatné

Inspekce školám zároveň doporučila, aby si uvědomily, že nelze zvládnout veškerý obsah. Učitelé by podle ní měli vybírat k výuce podstatná témata, na kterých budou dál rozvíjet vzdělávání, a rozvíjet již získané dovednosti žáků. Školy by měly využít také angažovanosti rodičů ve vzdělávání, spolupráce s nimi je totiž pro online výuku zásadní, uvedli inspektoři. Známkování žáků vnímají hlavně jako způsob zpětné vazby, jak se žák učí. Učitelé by se k němu neměli podle inspekce uchylovat jen kvůli vysvědčení.

Příležitost k digitalizaci

Podle zjištění inspekce ředitelé ale vnímají nynější situaci jako příležitost k tomu, aby se digitalizace výuky po opětovném otevření škol zvýraznila. Vláda se znovuotevřením škol v plném rozsahu do konce školního roku ale nepočítá, výuka na dálku by měla pokračovat až do června.

V Česku je zhruba čtyři tisíce dvě stě základních škol, ve kterých se učí přes devět set padesát tisíc žáků, a přibližně tisíc tři sta středních škol, v nichž studuje přes čtyři sta dvacet tisíc studentů.

Táňa PIKARTOVÁ, čtk

TLUMOČNÍK NESMÍ NIKDY PANIKAŘIT

Renata Šilhánová je proděkanka pro vnější vztahy a odborná asistentka Ústavu moderních jazyků a literatury na Fakultě humanitních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Především je ale soudem jmenovanou tlumočnicí, překladatelkou německého jazyka.

? Proč jste se rozhodla studovat právě němec-
ký jazyk a literaturu?

Hlavně proto, že mi nešly technické nebo logické předměty jako matematika, fyzika, chemie. Naopak předměty humanitní mi byly od začátku blízké, především cizí jazyky. Povinná byla ruština, kterou jsem si zamilovala díky paní profesorce na gymnáziu, která nám ji přiblížila prostřednictvím klasiků ruské literatury. Jako další jazyk jsem si dobrovolně zvolila němčinu, a to především z praktického hlediska. Rodiče měli známé tehdy v západním Německu a já jsem toužila někdy se tam podívat, rozumět tamním lidem a prostě cestovat. Mou velkou motivací byl časopis Bravo, kterému jsem jako teenager samozřejmě chtěla rozumět, a romány E. M. Remarquy. Navíc v 80. a 90. letech měla němčina vedle ruštiny mnohem pevnější a významnější pozici než angličtina.

? Jak dlouho se už věnu-
jete překladu a tlumo-
čení?

Po ukončení oboru germanistika a bohemistika jsem začala příležitostně překládat a tlumočit, nejprve pro známé a kamarády, poté pro firmy. V roce 1995 jsem složila zkoušku a stala se tlumočnicí německého jazyka, což znamená, že mohu provádět úřední či soudní překlady, které vyžadují tzv. kulaté razítko, a mohu být i jako tlumočnicka u soudu. Poté jsem působila ve firmách a měla na starosti komunikaci v němčině. Tady byla znalost němčiny velkou devízou, zvláště na Zlínsku, které bylo kolébkou zahraničního obchodu. Dnes mám tedy skoro osmadvacetiletou překlada-
tel-
skou praxi.

? A jaké byly vaše začát-
ky?

Začátky byly úsměvné především s ohledem na tehdejší dostupné vybavení překladatele. Psací stroj mě stál hodně nervů, když jsem na konci stránky udělala chybu nebo chtěla odstavec přeformulovat, musela jsem vše vyhodit a začít znovu. Překlady jsem klientům předávala osobně pouze v tištěné podobě. Postupně přicházel modem, PC s MS DOS, později Windows, internet či již běžný laptop, můj nezbytný pomocník na cestách. Zpětně nedovedu pochopit, jak jsem v takových podmínkách vůbec mohla pracovat. V součas-

Foto: Martina BĚHŮNKOVÁ

vyšší úrovni než komunikační. Měl by být pečlivý a mít trpělivost, protože se bude potýkat i s obtížnými a rozsáhlými texty. Měl by upřednostňovat samostatnou a opravdu mra-venčí práci s textem.

Naopak práce tlumočnicka je vhodná pro člověka, který

a sledovat řeč dál. Většinou se hovoří ve větších celcích, takže to, co tlumočnickovi vypadlo, je možno pochopit později a obsah upřesnit. Někdy však dochází k opačným situacím, kdy řečník nedokončí myšlenku a je na tlumočnickovi, aby ji dokončil a dodržel tak daný obsah výpovědi. Důležitým článkem celého procesu je totiž především posluchač, který čeká, co ze sluchátek vyjde, a rozhodně ho neuspokojí, když tlumočnick mlčí.

? Na univerzitě jsem mě-
la možnost si tlumoče-
ní krátce vyzkoušet a musím
říct, že jsem se pořádně za-
potila.

To určitě nejste sama. Pro toto povolání se člověk musí narodit. Velký náskok mají bilingvisté, tedy lidé ovládající od narození vedle mateřského i další cizí jazyk. Především simultánní tlumočení totiž klade na tlumočnicka obrovské nároky. Nestačí pouze znalost jazyka, ale především schopnost stoprocentně vnímat poslouchaný text a zároveň tlumočit tak, aby byl jeho výstup srozumitelný, přesný a správný. U tohoto typu tlumočení je tlumočnick navíc v tlumočnické kabině, takže nemá většinou vizuální kontakt ani s řečníkem, ani s posluchačem. Je to práce, která klade velké nároky na psychiku člověka.

U konsektivního tlumočení není situace tak vypjatá, tlumočnick čeká, až řečník dohovoří, takže se může soustředit pouze na poslech a následně pak na samotné tlumočení. Pokud něčemu nerozumí, může se dotázat, většinou má k dispozici i písemné materiály, má více prostoru a času na poznámky, pomáhá mu i vizuální kontakt. Oboje je ale jistě náročné, jak jste si sama mohla vyzkoušet vy i naši studenti v seminářích.

Alexandra VOVČENKOVÁ

**Od tlumočnicka se očekávají rychlé a pohoto-
vé reakce a chladná hlava v případech, kdy
nemá vytvořené vhodné podmínky po svou
práci nebo pokud neporozumí textu.**

né době si překladatel může s textem lehce pohrát, upravit ho v počítači, kopírovat opakující se pasáže, přeformulovat text, „vygooglovat“ si významy slov nebo použití slov v daném kontextu. Překlad lze poslat elektronicky, a navíc mám k dispozici software pro překladatele. Vše to, co je nyní samozřejmostí, bylo v mých začátcích naprosto nemyslitelné.

? Jaké jsou předpoklady
k tomu, stát se dobrým
překladačem či tlumoč-
níkem?

Na prvním místě je mít blízko k cizím jazykům a mít „na ně hlavu“. Dnes není problém cestovat nebo navštěvovat jazykové kurzy. Oboje znalost cizího jazyka jistě podporuje. Dobrý překladatel samozřejmě musí ovládat cizí jazyk na

je společenský, má rád kontakt s lidmi a upřednostňuje ho před vysedáváním u počítače. Od tlumočnicka se očekávají rychlé a pohotové reakce a chladná hlava v případech, kdy nemá vytvořené vhodné podmínky po svou práci. Nebo pokud se stane, že následkem vnějších vlivů nebo vlastní nepozornosti neporozumí textu, nesmí to na sobě dát znát.

? Vždy mě zajímalo, co si
počne tlumočnick, když
má okno nebo když jednodu-
še nerozumí.

V žádném případě nesmí zpanikařit. Musí prostě pokračovat, musí hovořit za každou cenu. V takovém případě se zřejmě nevyhne tomu, že něco i vynechá či zkrátí, důležité je, aby jeho výpověď dávala smysl. Musí se prostě chytout

**Celý rozhovor si přečtete na
www.tydenik-skolstvi.cz.**

POZVI SVÉHO RODIČE KE SVÉMU POČÍTAČI

Online výuka běží u nás v Gymnáziu Jana Palacha v Praze v podstatě od počátku vyhlášení nouzového stavu. Za tu dobu jsme zvládli výrazně zredukovat učivo a aplikovat nové metody s využitím online nástrojů.

Již několik týdnů pracujeme ve fungujícím zaběhnutém modelu plánovaných online video hodin, do kterého se zapojují všichni učitelé. To vše v kombinaci s komentovanými prezentacemi, pracovními listy, elektronickými učebnicemi a dlouhodobějšími projekty. Studentům je online k dispozici i naše školní psycholožka, která studentům pomáhá zejména s time managementem a s motivací. Někdy je ale potřeba poradit i se zvládnutím nejistoty a stresu, ke kterému tento odlišný způsob výuky, denního režimu a vůbec jiného fungování společnosti může vést. K online hodinám se také připojují asistenti pedagoga, kteří pomáhají integrovaným studentům.

Pozvi svého rodiče

Třídní schůzky jsou v našem ročním plánu důležitou součástí, protože se snažíme být velmi otevřenou a komunikativní školou směrem k žákům i rodičům. Termín třídních schůzek 20. 4. jsme tedy zachovali, pouze jsme je překloupili do online prostředí Microsoft Teams,

přes které u nás nyní probíhá běžná výuka a studenti s ním bez problémů pracují.

Zvolili jsme model Pozvi svého rodiče ke svému počítači – vyzvali jsme naše studenty, aby seznámili své rodiče s platformou Microsoft Teams, instruovali je, jakým způsobem se ke schůzce připojit a po dobu schůzky jim byli případně k dispozici. Zafungovalo to vý-

Naši třídní učitelé měli na online třídních schůzkách téměř sto procentní účast. Bylo také fajn vidět, že se u počítačů či tabletů někdy sešly celé rodiny.

borně a naši třídní učitelé měli na online třídních schůzkách téměř sto procentní účast. Bylo také fajn vidět, že se u počítačů či tabletů někdy sešly celé rodiny.

Otevřená diskuze

Obsahem třídních schůzek, do kterých se postupně ve všech třídách připojil i ředitel školy Michal Musil, byly nejen aktuální informace z daných tříd, ale velký prostor byl věnován vy-

jádření samotných rodičů. Ti měli možnost vyměnit si zkušenosti, názory, dát zpětnou vazbu k online výuce ze svého pohledu nebo si jen popovídat. Výsledkem byly třídní schůzky, které se svou délkou pohybovaly od 45 minut po hodinu a půl strávené v kanceláři, autě, na zahradě, doma u pracovního stolu nebo v obývacím pokoji.

Pozitivní ohlasy

Velké poděkování patří třídním učitelům, kteří i přes pochopitelné úvodní lehké obavy zvládli online třídní schůzky perfektně a hodnotí je jako

mujeme o online životě gymnázia alespoň na webových stránkách a především na sociálních sítích Facebook a Instagram, kde se ledačes dozvíte a možná se i pobavíte.

Reakce třídních učitelů

„Od všech rodičů ve třídě velká spokojenost.“ „Rodiče byli velmi rádi, že se mohou připojit všichni online na třídní schůzky a sdílet své postřehy a současně si i s ostatními otevřeně popovídat.“ „Rodiče vlastně vůbec neměli technické problémy, až na jedno slabší připojení, což mě mile překvapilo.“ „Rodiče jsou rádi, jak dobře a rychle jsme situaci podchytili a jak jsme v podstatě plynule přešli na online výuku.“ „Kvítuji nahrávání hodin. Je super, že se studenti mohou na hodinu zpětně podívat.“ „Nikdy jsem neměla tolik rodičů na třídních schůzkách.“

Reakce rodičů

„Online třídní schůzky byl skvělý nápad, děkujeme, že jsme si mohli vyzkoušet prostředí, ve kterém se naše děti pohybují denně, a promluvit si i s ostatními.“ „Musíte s tím mít opravdu hodně práce, převést výuku do online prostředí.“ „Kdo vás tak rychle proškolil?“ „Jsme rádi, že nezavalujete studenty horou ob-sahu.“ „Někdy posloucháme při přípravě oběda celá rodina.“ „Vyřídte poděkování IT.“ „Oceňujeme, že jste šli do výuky i třídních schůzek tímto způsobem a ukazujete se před kamerou, vnímáme, že to může být nepříjemné nebo nekomfortní, ale pro děti je to hrozně důležité.“ „Vyřídte prosím na vaší poradě, že opravdu všem učitelům moc děkujeme.“

Pro učitele i vedení školy je hezké poslouchat a číst podobné postřehy. Jděte do toho také, a pokud chcete, sdílejte s námi, jaké ohlasy na online třídní schůzky byly u vás.

Jakub BĚHOUNEK

Na vaše otázky odpovídá právník

ZAŘAZOVÁNÍ ŽÁKŮ DO TŘÍD S ROZŠÍŘENOU VÝUKOU

Podle jakých pravidel má základní škola postupovat při zařazování žáků do tříd s rozšířenou výukou některého předmětu?

§ V § 17 odst. 2 školského zákona se mimo jiné stanoví, že k rozvoji nadání dětí, žáků a studentů lze uskutečňovat rozšířenou výuku některých předmětů nebo skupin předmětů. Podrobnější úpravu pak obsahuje vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, kde je v § 9 odst. 1 a 2 stanoveno:

„1) Ředitel školy zařadí žáka do třídy

nebo skupiny žáků s rozšířenou výukou některého předmětu nebo skupin předmětů stanovených školním vzdělávacím programem (dále jen „rozšířená výuka“) na základě posouzení nadání a předpokladů žáka a se souhlasem zákonného zástupce žáka.

2) Žák je ze skupiny žáků nebo třídy s rozšířenou výukou přeřazen do skupiny žáků nebo třídy bez rozšířené výuky v případě, že dlouhodobě neprokazuje

předpoklady pro tuto výuku, nebo i z jiných závažných důvodů. Ředitel školy přeřadí žáka v rámci školy na základě doporučení vyučujícího daného předmětu a po projednání v pedagogické radě a se zákonným zástupcem žáka zpravidla ke konci pololetí. Ze závažných důvodů, zejména zdravotních, může být žák přeřazen i v průběhu pololetí.“

Chci upozornit na skutečnost, že je nezbytný souhlas zákonného zástupce žáka při jeho zařazení do třídy s rozšířenou výukou, ale při jeho přeřazení zpět do třídy bez rozšířené výuky se vyžaduje pouze projednávání se zákonným zástupcem. Kromě toho je ke zpětnému přeřazení žáka vyžadováno doporučení vyučujícího daného předmětu a projednání v pedagogické radě.

JAKOU FORMU MUSÍ MÍT ODVOLÁNÍ VÝPOVĚDI?

Zákoník práce umožňuje odvolání výpovědi, která již byla doručena druhé smluvní straně. V jaké formě má být odvolání výpovědi provedeno?

§ V ustanovení § 50 odst. 5 zákoníku práce je uvedeno: „Výpověď může být odvolána pouze se souhlasem druhé smluvní strany; odvolání výpovědi i souhlas s jejím odvoláním musí být písemné.“ Zákoník práce tedy pro odvolání výpovědi i pro souhlas s tímto odvoláním předepisuje písemnou formu. Při

nedostatku písemné formy jde v případě těchto právních jednání o jejich neplatnost, která je zřejmě jen relativní, neboť nedosahuje intenzity zjevného rozporu s veřejným pořádkem. Při relativní neplatnosti se právní jednání považuje za platné, jen jestliže se neplatnosti nedovolává ten, kdo je k tomu legitimován, a dokud se oprávněný neplatnosti nedovolá. V občanském soudním řízení o neplatnost výpovědi může dojít k odvolání výpovědi a k souhlasu s odvoláním – i když je pro toto právní jednání předepsána písemná forma – ústně do soudního protokolu.

POBYT ŽÁKŮ V BUDOVĚ ŠKOLY

Za jakých podmínek je umožněn pobyt žáků v budově základní školy během polední přestávky?

§ Odpověď na uvedený dotaz vyplývá z ustanovení § 1 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky. Ustanovení § 1 odst. 2 vyhlášky po změně provedené vyhláškou č. 256/2012 Sb. s účinností od 1. 9. 2012 zní: „Ředitel základní školy (dále jen „škola“) umožní žákům vstup a pobyt v budově školy nejméně 20 mi-

nut před začátkem vyučování a o přestávce mezi dopoledním a odpoledním vyučováním.“ Během pobytu žáků ve škole zabezpečí ředitel školy nad nimi dohled (§ 6 vyhlášky č. 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených MŠMT, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí).

školských odborů Mgr. Ing. Vít Berka

PŘERUŠENÍ DOVOLENÉ PRO PRACOVNÍ NESCHOPNOST

? Při vzniku pracovní neschopnosti se právě probíhající dovolená přerušuje. Platí, že na zbylou část dovolené nastupuje zaměstnanec automaticky po skončení pracovní neschopnosti?

§ O přerušení dovolené v pravém slova smyslu může jít pouze v případě, kdy zaměstnanec začne čerpat dovolenou, potom nastane důvod k jejímu přerušení

(překážka v práci, kterou předpokládá výslovně ustanovení § 219 odst. 1 ZP) a tento důvod pomine ještě v době, kdy měl zaměstnanec dovolenou čerpat. Důsledkem přerušení bude skutečnost, že v době, která byla zaměstnanci určena zaměstnavatelem jako doba čerpání dovolené, vyčerpá zaměstnanec menší počet dnů dovolené, než kdyby k přerušení vůbec nedošlo, v daném případě, kdyby zaměstnanec ne onemocněl.

Institut přerušení dovolené nelze chápat tak, že zaměstnanec měl vyčerpat určitý

počet dnů dovolené, a protože se tak v původně určené době ze zákonem předpokládaného důvodu nestalo, dočerpá celou zbývající dovolenou po skončení překážky, která způsobila její přerušení. Takový následek nemůže mít přerušení dovolené už jenom z toho důvodu, že zaměstnanec by čerpal dovolenou v jiné době, než kterou mu určil zaměstnavatel, a tato dovolená by ztratila vazbu na rozhodování zaměstnavatele, na jeho provozní důvody a na rozvrh čerpání dovolené vůbec.

ZMĚNA POPISU PRÁCE ASISTENTA PEDAGOGA

? Při změně katalogu prací platného pro školství mělo dojít s účinností od začátku roku 2020 ke změně popisů prací u asistenta pedagoga. O jakou změnu se jedná?

§ Dnem 1. ledna 2020 nabylo účinnosti nařízení vlády č. 352/2019 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu prací ve ve-

řejných službách a správě a nařízení vlády č. 302/2014 Sb., o katalogu správních činností, ve znění pozdějších předpisů. Změna byla provedena i v části 2.16.05 Asistent pedagoga, a to v charakteristice prací asistenta pedagoga zařazených do 4. a 5. platové třídy. Po provedené úpravě tato část katalogu zní:

„4. platová třída:

1. Přímá pedagogická činnost spočívající v pomocných výchovných pracích zaměřených na zkvalitnění společenského chování dětí a žáků nebo studentů.

2. Přímá pedagogická činnost spočívající v pomocných výchovných pracích zaměřených na vytváření základních pracovních, hygienických, sebeobslužných a jiných návyků.

5. platová třída:

1. Provádění rutinních prací při výchově dětí a žáků nebo studentů, upevňování jejich společenského chování, pracovních, hygienických, sebeobslužných a jiných návyků, péče a pomoc při pohybové aktivizaci dětí a žáků nebo studentů.“

POVINNOST ŠKOLY ZAJISTIT VÝUKU NÁBOŽENSTVÍ

? Jak je právně upravena povinnost školy zajistit výuku náboženství?

§ Vyučování náboženství ve školách upravuje § 15 školského zákona, kde se stanoví:

(1) Ve školách lze v souladu se zásadami a cíli vzdělávání podle § 2 vyučovat náboženství. Náboženství mohou vyučovat registrované církve nebo náboženské společnosti, kterým bylo přiznáno zvláštní právo vyučovat náboženství ve státních školách, a to i společně na základě jejich písemné dohody.

(2) V základních a středních školách zřizovaných státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí se vyučuje náboženství jako nepovinný předmět, pokud se k předmětu nábo-

ženství uskutečňovanému danou církví nebo náboženskou společností přihlásí ve školním roce alespoň 7 žáků školy. K vyučování náboženství lze spojit žáky z několika ročníků jedné školy nebo více škol, nejvýše však do počtu 30 žáků ve třídě. Spojovat žáky z více škol k vyučování náboženství lze na základě smlouvy mezi příslušnými školami, která upraví rovněž úhradu nákladů spojených s tímto vyučováním.

(3) Vyučovat náboženství může v pracovněprávním vztahu k právnické osobě, která vykonává činnost dané školy, pověřený zástupce církve nebo náboženské společnosti, který splňuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogického pracovníka podle zvláštního právního předpisu. Pověření vydává statutární orgán církve nebo náboženské společnosti, v případě římskokatolické církve statutární orgán příslušného biskupství.

V soudním sporu o povinnost školy zabezpečit výuku nepovinného předmětu

náboženství, který dospěl až k Nejvyššímu správnímu soudu, tento soud m. j. konstatoval:

„Lze shrnout, že pokud je v řízení o nezákonném zásahu prokázáno, že žalovanou je škola zřizovaná státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí a že se alespoň 7 žáků školy přihlásilo v daném školním roce k výuce náboženství církve a náboženské společnosti k tomu oprávněné, pak těmto žákům vzniklo právo, aby jim škola výuku tohoto náboženství zabezpečila. Pokud ji nezabezpečí, půjde o nezákonný zásah, leda by škola prokázala, že ji nemohla zabezpečit z důvodů, které nemohla ovlivnit, buď proto, že byly zcela nezávislé na vůli (například náhlé úmrtí či pracovní neschopnost vyučujícího), nebo že byly způsobeny neochotou nebo nemožností na straně církve nebo náboženské společnosti, která měla osobu splňující požadavky § 15 odst. 3 školského zákona zabezpečit.“

CO VÍME O MODERNÍCH TECHNOLOGIÍCH VE VÝUCE?

O tom, zda tablety, počítače a další moderní technologie patří, či nepatří do škol, se diskutuje už několik let. Nyní se ukázala výhoda těch škol, které moderní prvky do výuky zařazovaly už před současnou pandemií. Jednou z nich je pražská Beehive International School, s jejíž zakladatelkou Martinou Přenosilovou hovoříme.

Moderní, nebo tradiční výuka?

V mnoha českých školách ještě stále přetrvává tradiční model výuky, kdy pedagog jako autorita přednáší u tabule fakta, zatímco děti tiše sedí v lavicích a zapisují si látku, kterou se doma mají naučit nazpaměť. Žáci jsou ale podle analýzy České školní inspekce z roku 2015 daleko aktivnější a motivovanější v tzv. digitálních třídách. Využívání internetu a moderních technologií studenty povzbuzuje k vyhledávání vlastních informací k danému tématu spíše než k pasivní konzumaci informací. „V Beehive dlouhodobě preferujeme inovativní postupy, ale nezavrhujeme kompletně ani tradiční styl výuky.

Klíč k úspěchu je v rovnováze a dobrý učitel umí rozpoznat, kdy se lépe hodí tradiční metody a kdy je čas využít inovativní přístupy a které,“ domnívá se Martina Přenosilová.

A jak taková výuka online konkrétně probíhá?

„Naši učitelé využívají pro komunikaci s žáky interaktivní digitální třídu Google Classroom a zapojují program Zoom, jehož licence škola každé třídy zakoupila. V reálném čase tak mohou žáci komunikovat s učitelem skrz obrazovku počítače a zároveň využívat interaktivní tabuli, promítat učební materiály,“ vysvětluje Martina Přenosilová. Někteří učitelé pracují z domova, někteří preferují vyučovat online z učeben školy, které byly doplněny o kamerový systém a další technologie potřebné ke kvalitnímu přenosu. Kromě moderních vyučovacích metod se Beehive zaměřuje na výuku angličtiny od raného věku žáků. I to jí poskytuje v době uzavření škol výhodu, protože spektrum nástrojů pro digitální vzdělávání je v angličtině daleko bohatší. „Naši učitelé si velmi oblíbili digitální platfor-

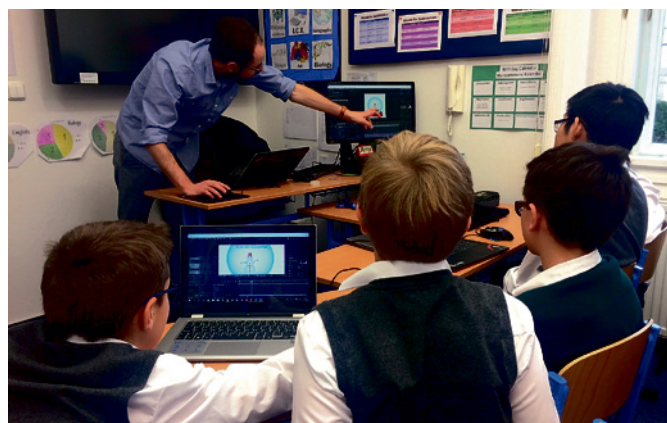
mu Kerboodle od nakladatelství Oxford University Press, která je ale dostupná pouze v angličtině,“ radí M. Přenosilová. Jednou z klíčových kompetencí žáků, na kterou je potřeba stále více klást důraz, je připravenost na změnu a schopnost se rychle adaptovat v novém prostředí, což se v souvislosti s nastalou krizovou situací důkladně projevuje.

Jak vzdělávat děti doma, když škola online vzdělávání nepodporuje?

Mnoho kvalitních platform existuje i v češtině, některé jsou zcela zdarma a jiné poskytly bezplatný přístup ke kurzům dočasně po dobu uzavření škol. Velmi kvalitní

online kurzy, lekce a cvičení nabízí Khan Academy, která je dostupná i v českém jazyce. Videá s výukou matematiky, fyziky a chemie od základní školy až po vysokou najdete na Isibalo.com, část videí je zdarma, ale lze si zaplatit prémiovou verzi. Po dobu uzavření škol nabízí bezplatně moderní online kurzy pro žáky základních a středních škol portál Redmonster.cz. Na Online-cviceni.cz si žáci 1. a 2. stupně můžou vyzkoušet digitální pracovní sešity z češtiny a matematiky. Výhodou je, že stránka cvičení sama rovnou opraví. Více informací najdete na webu <https://www.beehive.cz/>.

Daniela ROUBÍČKOVÁ

FEJETON

ZA VŠÍM HLEDEJ DOPLŇKY A PŘÍSTAVKY

„Mami, prosím tě, pojď mi pomoci s úkolem,“ zažadoní Tonda. „Máme tady v textu najít všechny doplňky a přístavky. Paní učitelka je chce zítra.“ „Chvilí počkej. Musím nejdřív dodělat večeri. Řekni tátovi, je vedle v obýváku,“ unaveně navrhuje žena. „Tatííí, volám SOS,“ znovu zkouší kluk své domácí štěstí. „Vždyť vám zavřeli školu. Proč vyšiluješ?“ neochotně se zvedá z pohovky. „Je vidět, že vůbec neznáš naši češtinářku. Zásobuje nás maily. Stále jí musíme něco posílat.“ „Měl jsem dojem, že zavřené školy neučí. No jo, online výuka vítězí,“ přiznává hlava rodiny. „Ukaž, mrknu se.“ Tonda podstrkuje tátovi

tablet se záludným cvičením. „Musíme v textu vybrat doplňky a přístavky.“ „A co to probíhá je?“ zvyšuje hlas dospělá autorita. „Ty nevíš, co jsou doplňky?“ shora se podívá Tonda na zaskočeného tatku. „Samozřejmě, že vím. Ale... nevím, jak je mám najít.“ „Já taky ne! Proto se na tebe obracím s prosbou o první pomoc.“ „Běž raději za mámou, odjakživa má kantorské vlohky. Poradí ti,“ úspěšně odrazí útok muž s brýlemi.

„Mami, táta to vzdal. Prý mám jít za tebou. Že máš učitelské vlohky a poradíš mi,“ znovu vystartuje syn na ženu v zástěře. „Vždyť ti říkám, že teď nemám čas. Až dodě-

lám večeri, musím dát do pracky prádlo, pak ještě žehlit,“ posteskuje si. „Víš co, zajdi za babičkou. Určitě bude vědět. Češtinu má v malíčku.“

„Co potřebuješ, Toníku?“ „Babi, jsi moje poslední záchrana. Mám tady vyhledat doplňky a přístavky.“ „Vzpomínám si, že jsme něco podobného před padesáti lety probírali ve škole. Celý život jsem je ani na okamžik nepotřebovala. Proč je vlastně hledáš?“ „Musím je označit a pak úkol mailem poslat učitelce,“ recituje kluk. „Říkáš, doplňky a přístavky? Podívám se.“ Po chvilce mlčení a opakovaném čtení nechápavě zavrtí hlavou. „Chlapče, já je opravdu neví-

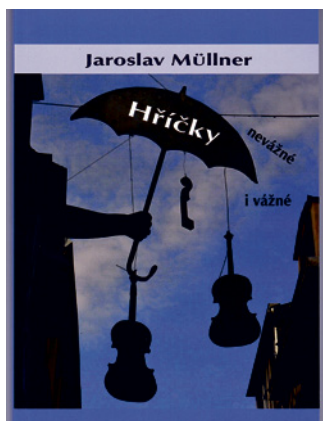
dím. Myslíš, že tam opravdu jsou?“ pochybovačně se obrátí na vnuka. „Babi, kdybych je objevil, nejdou za mámou, pak za tátou a teď za tebou,“ už docela nazlobeně se hájí školák. „To zní přesvědčivě, Toníku. Víš co, napiš učitelce, že jsi úkolem pověřil celou rodinu, ale nikdo si s ním neví rady. Určitě nám uvěří, že jsou dnes důležitější věci než schované doplňky a přístavky. Uvidíš, že tě pochopí,“ vítězně řeší rébus babička. „Tak díky, babi. Jak ji znám, ještě mě pochválí, že umím pracovat v týmu. Tuhle dovednost od nás pořád ve škole vyžadují,“ spokojeně se zatváří Tonda.

Roman KANTOR

HŘÍČKY JSOU POHLAZENÍM PO DUŠI

Jaroslava Müllnera mnozí naši čtenáři znají z jeho práce v Českomoravském odborovém svazu pracovníků školství a později ve státní správě. Ne všichni však vědí, že je to nejen odborník v oblasti vzdělávání, ale i muzikant a písničkář. Se svou kapelou EM Band pravidelně vystupuje a píše pro ni vlastní písně.

Nedávno své texty a melodie vydal ve sborníku, který nazval Hříčky nevážné i vážné. Hříčky se slovy, jazykem i hudbou. Čeština je úžasný jazyk, kterým lze vyjádřit všechny naše pocity, nálady a přání, ale i obavy, zklamání, nejistotu. To vše nacházíme v textech Jaroslava Müllnera. Známy psychiatr a spisovatel

Jan Cimický v předmluvě napsal: „Když si mužský hraje, nezlobí, a protože muž málokdy dospěje docela, hraje si rád a bez zábran. Říkáme, že je to vlastně výhodou, nás, mužů, když zůstáváme nedospělí a láká nás zkoušet, co jsme

ještě nezkusili, co vydržíme a jestli se tím prakem trefoíme ještě do okenní tabulky. I když možná nikoliv přímo prakem anebo vzduchovkou jako v pubertě, ale sofistikovanějším nástrojem – slovem, veršem. Jaroslav Müllner to předvádí s chutí a šarmem. A daří se mu to.“

Jeho texty jsou místy vtipné, místy poetické. Určitě stojí za přečtení. A navíc, některé z nich si můžete zazpívat i se svými žáky. Knížka je doplněna kresbami jak samotného autora, tak jeho kolegyn z EM Bandu. Nevím, zda Hříčky jsou spíš poezie, nebo spíš zpěvník. Určitě jsou ale pohlažením po duši.

Karla TONDLOVÁ

SPEJBL, MÁNIČKA A ŽERYK MAJÍ VÝROČÍ

Pan Spejbl letos oslavil stovku a Mánička se Žerykem 90. narozeniny. Na počest Žeryčka Divadlo S+H připravuje interaktivní představení Žeryčku, hop! Představení určené pro děti od jednoho roku do tří let bude uvedeno v nové sezóně.

Divadelní inscenace je vy-

tvořená pro vnímání nejmladších diváků. Pro pejska Žeryka se obyčejná procházka do parku změnila v dobrodružství. Vydejte se spolu s ním do světa nad zemí, do světa těch, co umí létat, ptáků i mraků, do světa planet, kouzelných vesmírných tvorů a zářících hvězd.

POSTAVTE SI PIVOVARSKOU JUBILEJNÍ BRÁNU

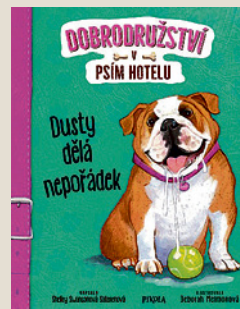

Jak si smysluplně užít čas, který teď s ohledem na opatření spojená s šířením koronaviru trávíme doma? Pusťte se do stavění papírových modelů. Pro začátek můžete vyzkoušet něco jednoduššího, třeba model Jubilejní brány, která je už od roku 1892 symbolem Plzeňského Prazdroje.

Stavění autentických modelů historických staveb může být zároveň inspirací k výletu do minulosti. Pozoruhodný příběh Jubilejní brány, která je na lahvi slavného ležáku Pilsner Urquell vyobrazena hned třikrát, se začal psát v roce 1892, kdy se stala vůbec první novorenesanční stavbou v Plzni. Vzorem pro podobu brány byl zřejmě antický triumfální oblouk Porta Gemina v Pule,

Dobrodružství v psím hotelu – Dusty dělá nepořádek

SHELLEY SWANSONOVÁ
SATERENOVÁ

Alf nenávidí uklízení. Rád nechává věci povalovat všude okolo a je toho názoru, že chaos má přece něco do sebe. Alfova sestra Alfréda se s tím však nehodlá smířit a rozhodne se, že s chaosem zatočí. Ovšem právě v ten den dorazí do psího hotelu Dusty – uslintaný anglický buldog. Docela nepatrné slintání se postupně stává opravdu velkým problémem a je na Alfovi s Alfrédou, jak si s touto katastrofou poradí. Více na www.euromedia.cz.

který je výjimečný dvěma oblouky. Výzdoba a detaily však jasně odkazují k pivovarnictví. Dnes je Jubilejní brána po komplexní rekonstrukci nádhernou dominantou nádvoří legendárního pivovaru.

Model Jubilejní brány z tvrdého papíru zakoupíte v e-shopu Plzeňského Prazdroje.

ČESKÝ JAZYK SE UČÍME I NA JIŽNÍ POLOKOULI

V Melbourne, hlavním městě australského státu Viktorie, a jeho okolí žije v současnosti kolem pěti tisíc Čechů. I přesto byl rok 2005 posledním, kdy měli studenti ze státu Viktorie možnost odmaturovat z českého jazyka.

Vzhledem k tomu, že Melbourne bylo tehdy jediné místo v Austrálii, kde se děti k maturitám hlásily, nebyla naplněna kvóta patnácti studentů maturujících ročně, a možnost odmaturovat tak byla zrušena pro nedostatečný počet zájemců. Tím zanikla i možnost pravidelně vzdělávat děti v českém jazyce.

Zachovat mateřský jazyk

Zájem o češtinu vede přirozená potřeba rodičů zachovat jazyk u vlastních dětí, ale také podpora české a australské vlády. Děti si osvojují jazyk pomocí emocí a zážitků. Ochotně se učí něco nového, pokud mají motivaci a spojují si jazyk s něčím jim příjemným. Z tohoto poznatku se zrodil nápad něco takového nabídnout i české komunitě v Melbourne.

Cílem české školy v Melbourne je vzbudit v dětech zájem, motivovat a nadchnout je i jejich rodiče k dalšímu rozvíjení českého jazyka. I přestože mnoho rodin létá na pravidelné návštěvy do České republiky, má možnost kontaktu přes skype a české filmy i pohádky může sledovat na internetu, udržet češtinu není vždy jednoduché. Jedním z důvodů je bilingvní domácnost, kdy pouze jeden rodič mluví česky a jazykem vzájemné komunikace rodičů je angličtina. Český rodič nemusí být vždy dostatečně disciplinovaný a řídit se v komunikaci s dětmi základním pravidlem „jeden rodič, jeden jazyk“. Tuto zásadu je nezbytné dodržovat za každých podmínek. Zvláště v Austrálii, kde krásná, bohatá a gramaticky velmi odlišná čeština bojuje o své místo u dětí s mnohem jednodušší angličtinou, která je v anglicky hovořícím prostředí pro děti samozřejmě přirozenější. Bi-

lingvní děti představují bohatý intelektuální, ekonomický a sociální potenciál pro zemi, ve které žijí, ale také pro Českou republiku. Díky svým jazykovým a kulturním znalostem budou schopny uchovat českou identitu v zahraničí a přispět ke vzájemnému porozumění mezi národy.

Program Zpívání a hry

Když program Zpívání a hry před deseti lety začínal, děti se scházely v jedné skupině. Program měl velký ohlas a dětí postupně přibývalo. S věkem dětí rostla i potřeba rozšířit aktivity o formální výuku. Dnes se jich více než 35 učí v pěti třídách rozdělených podle věku a jazykových schopností.

Náš výukový den se koná většinou každou druhou sobotu a pro některé školáky začíná už v devět hodin ráno. Postupně se přidávají další skupinky, až se nakonec mnozí z nás sejdou odpoledne v hlavní budově Národního domu (Sokol), kde výuka probíhá především. Jelikož se všech pět tříd učí během dopoledne současně, má škola ještě k dispozici prostory Galerie, která je v bezprostřední blízkosti a je součástí Národního domu. Tak se třídy rozptýlí do

svých prostor a vzájemně se neruší.

Z největší části tvoří naši školu děti školní (věk 5 až 10 let), jejichž výuka je nejnáročnější. Začínající čtenáři se v rozmezí dvou hodin každou výukovou sobotu nejdříve prokousávají slabikářem (většinou jim to zabere dva roky) a získávají znalosti z prvouky i matematiky. Číst ze slabikáře začínají děti až po ukončení prvního roku školní docházky v australské škole (která je tu od pěti let), tedy až když čtou anglicky alespoň jednoduché texty. Následně pokračuje výuka starších školáků, která probíhá v nejdělsím bloku, 2,5 hodiny, a podle osnov a učeb-

nic českých škol pro český jazyk, matematiku a prvouku až do úrovně 3. třídy. Všechny učebnice jsou hrazeny z pravidelného ročního poplatku všech přihlášených rodin.

Speciální třídou jsou začátečníci. Ačkoliv jsou to děti již školního věku, v českém jazyce si jedou svým tempem a používají ke svým znalostem potřebné materiály. Výuka všech skupin školáků je doplněna různými aktivitami, písničkami, soutěžemi a dramatizací pohádek, aby výuka nepředstavovala jen suchý výklad.

Někteří z našich školáků jsou současně i žáky základních škol v České republice a po důkladném přezkoušení získávají každoročně vysvědčení. Po domluvě se mohou zapsat ve své spádové škole podle bydliště nebo je jim k dispozici škola na konci světa, škola Březová, která nabízí propracovaný a fungující Projekt jiného způsobu plnění školní docházky, což je systém individuálního školního vzdělávání mimo jiné i pro žáky nacházející se s rodiči dlouhodobě v zahraničí.

Zuzana TASCAS

**Celý článek si přečtete na
www.tydenik-skolstvi.cz.**

JAK ŽÁKY NA DÁLKU MOTIVOVAT K UČENÍ

Školní psychologka s vámi probere všechny vaše problémy a odpoví na vaše otázky. Pokud jste předplatiteli Týdeníku ŠKOLSTVÍ, posílejte své dotazy na mailovou adresu redakce.

? Učím na druhém stupni ZŠ a aktuální situace nám dává pořádně zabrat. Pro každou třídu máme na stránkách školy vytvořené nástěnky, kam všem dětem posíláme učební plán na aktuální týden, ale v zásadě moc nemáme žádnou zpětnou vazbu a hlavně se obáváme toho, kolik učiva děti reálně doma zvládnou. Jedna věc jsou opakovací cvičení, druhá věc nová látka. Zároveň tušíme, že je pro děti pravděpodobně náročné se k učení doma „dokopat“, proto bychom byli rádi za nějakou radu, jak děti k učení motivovat a obecně jak jim výuku obzvláště nové látky usnadnit. Máme se snažit jejich domácí práci nějakým způsobem kontrolovat? A případně ji hodnotit?

Aktuální situace je pro všechny velmi náročná a především nová a vy správně předpokládáte, že žáci a žákyně se v ní mohou pořádně „plácát“. Motivovat děti k učení bývá mnohdy náročné i přímo ve škole, natož doma, kde nad sebou často nemají vůbec žádný „bič“. Takže je dobře, že danou situaci nepodceňujete a přemýšlíte nad možnostmi podchycení zásadních vzdělávacích propadů.

Procvičovací sady

Třídní nástěnky jsou určitě šikovným způsobem, jak dětem domácí práci zprostředkovat. I zde lze však využít více variant její prezentace. Kromě samotného výčtu domácího učiva můžete dětem například doporučit nějaká opakovací cvičení online, která mohou být příjemným zpestřením práce s klasickou učebnicí a pracovními sešity. Navíc tyto stránky obvykle poskytují

i možnost kontroly s opravou chyb, takže děti získají určitý přehled o tom, jak danou látku zvládají. Množství opakovacích cvičení nyní nabízí například společnost Scio, na jejichž stránkách si lze zdarma „zakoupit“ procvičovací sady z českého jazyka a matematiky pro základní (od třetího ročníku) i střední (všechny ročníky) školy.

Vzdělávací pořady

Co se týče prvouky, vlastivědy či přírodovědy a dějepisu, zeměpisu, přírodopisu, využijte také možnosti zprostředkování potřebného učiva prostřednictvím dětských naučných programů, vzdělávacích pořadů a dokumentů. Existuje jich nesčetné množství a možná již s některými máte pozitivní zkušenost. Nabídněte dětem odkazy, pod kterými lze tyto nalézt a stáhnout či online zhlédnout, volte však vždy úroveň adekvátní jejich věku. A upozorněte děti také na výukové možnosti, kte-

Důležitá je komunikace s dětmi, která se netýká pouze samotného učiva. Snažte se je podpořit, vyjádřete jim svoje pochopení a nabídněte jim možnost sdělit vám, jak se mají.

ré pro děti aktuálně připravuje a vysílá Česká televize.

Pravidelná komunikace

Důležitá je dále pravidelná komunikace s dětmi, která se netýká pouze samotného učiva. Snažte se je podpořit, vyjádřete jim svoje pochopení v aktuální nelehké situaci, nabídněte jim možnost vám „jen tak“ napsat a sdělit, jak se mají. Vymyslete pro ně dobrovolné kreativní počiny, které s vámi, případně i se svými spolužáky, mohou sdílet, a chvalte veškerou jejich zpětnou vazbu. Je potřeba,

Psycholožka Kateřina MAYEROVÁ

aby věděly, že jejich práci, byť je jejich povinností, někdo ocení. Mnozí rodiče svým dětem nemohou s domácími úkoly pomoci a značný počet dětí též nedisponuje valnými školními ambicemi. Zaměřte se tedy také na tuto oblast a dejte dětem najevo, že vás jejich výsledky zajímají.

Zároveň však počítejte s tím, že se vám pravděpodobně nepodaří zainteresovat všechny. U žáků, které bylo obtížné motivovat k práci již za běžného školního provozu, zřejmě nelze předpokládat, že budou ve vypracovávání domácích úkolů kdovíjak aktivní. Současný stav klade mnohem větší náro-

padně správnosti jejich vypracování, a též jejich ohodnocení. Na jednu stranu po vás nelze chtít, abyste kontrolovala veškerou domácí práci, kterou dětem zadáte, stejně jako nemůžete adekvátně hodnotit pochopení látky, kterou jste vůbec neměla možnost vyučovat. Na stranu druhou však není žádoucí ponechat úkoly dětí zcela bez kontroly a evaluace – ať již z hlediska motivace, či potřebných podkladů pro závěrečnou klasifikaci.

Navrhovala bych tedy zlatou střední cestu. Vyberte nebo sama vytvořte cvičení či test, které budou nějakým způsobem shrnovat vždy určitý úsek učiva a zároveň o nich bude možné říci, že jejich úspěšné vypracování má vzhledem ke zvládnutí dané látky dostatečnou výpovědní hodnotu. Volte takové otázky, jejichž předpokladem je určitá míra vlastní přípravy, ale zase se nesnažte děti nachytat „na špek“. Cvičení či test poté dětem nasdílejte na třídní nástěnku a stanovte termín, do kterého musí otázky vyplnit. Předem je upozorněte na to, že tuto část učiva plánujete ohodnotit. A doporučte jim, aby se úkoly pokusily vypracovat opravdu samostatně. Samozřejmě, že spousta z nich neuposlechne a cvičení či test vyplní s učebnicí v ruce. I tak je tím však přimějete potřebnou látku prostudovat a odpovědi na vaše otázky dohledat. A to je v aktuální situaci třeba považovat za dostačující.

Kateřina MAYEROVÁ

Jak žáky hodnotit

Otázkou zůstává ještě případná kontrola zadaných úkolů, při-

SVIŽNÁ ZDRAVÁ KUCHYNĚ, POCHVALA VÁS NEMINE

Rozhodli jsme se vám nabídnout zdravé recepty na rychlé večeře. Vzhledem k tomu, že pravděpodobně obědváte ve školní jídelně, večer jistě ne-

máte sílu ani chuť rodině příliš vyvářet. Inspirujte se u nás. Olina Tábořská vaří často, ráda a kreativně, o recepty se s vámi nezištně podělí.

Cizrnová polévka

Recept jsem kdysi získala od autorky Biokuchařky Hanky Zemanové, ale zapoměla jsem ho, a tak jej napodobuju po svém. Je to sytá polévka, která večer s kouskem chleba zasytí. Jen je třeba myslet na ni už ráno před odchodem z domu, cizrna musí být namočená aspoň 10 hodin.

Ingredience:

- půl balíčku cizrny
- 2–3 polévkové lžíce tahini (sezamová pasta)
- brambory, kořenová zelenina
- kedlubna
- sůl, římský kmín, 5 kuliček pepře
- 3 kuličky nového koření
- 1 cibule
- tuk na smažení

Postup:

Do tlakového hrnce dám v dostatečném množství vody vařit cizrnu. Nesolím, lze přidat kousek řasy proti nadýmání. Postačí i kmín. V dalším hrnci na tuku osmahnu nakrájenou cibuli a kousky kořenové zeleniny, které chvíli opékám pro pěknou barvu. Přisypu očištěné a nakrájené brambory, zaliju vodou, osolím, okořením a nechám vařit.

Namočená cizrna je v tlakovém hrnci uvařená asi za dva-

cet minut, ochutnám a případně nechám ještě pár minut dovařit. Potom jí půlku odeberu a vmíchám do bramboračky. Druhou půlku s trochou vody, v níž se vařila, rozmixuju tyčovým mixérem a vzniklou pastou polévku zahustím. Přidám tahini, promíchám a servuji s chlebem.

Pro náruživé kuchařky

Koho to baví, může si ponechat trochu uvařené cizrny na hummus. Při mixování přidám asi tři kostky ledu, abych získala pěknou světlou barvu a aby byl hummus nadýchaný. Osolím, opepřím, přidám špetku římského kmínu, nejlépe čerstvě rozmačkaného v hmoždíři, zakapu citronem a přidám polévkovou lžici tahini.

Rodina se pak těší na snídani. Hummus podávám s opečeným bílým pečivem, posypaný nakrájenou natí, cibulkou nebo petržele a lehce politý panenským olivovým olejem.

Olina TÁBORSKÁ

Halušky s hlávkovým zelím

Kdysi jídlo chudých slovenských a valašských horalů, dnes dost drahá položka v restauracích v místech s masovým turismem. Brambory, mouka, sůl, zelí byly ve většině domácností samozřejmostí. Tohle jídlo nasytí i početnou rodinu.

Nejznámější jsou halušky s brynzou, ta však nechutná každému. Jinou verzí jsou halušky s kysaným zelím, říká se jim střapačky. Místo slaniny se opeče nakrájená klobása.

Nabízím recept na halušky s hlávkovým zelím. Přizpůsobila jsem ho současné kuchyni, kdy lze použít místo slaniny uzené tofu. Ačkoli to vypadá složitě, je to práce zhruba na půl hodiny.

Ingredience:

- 600 g brambor
- 300 g hladké mouky
- 1 vejce
- 1 středně velká cibule
- kostka uzeného tofu
- malá hlávka zelí

- sůl, pepř, kmín
- kousek másla

Postup:

Nejprve nasekám velkým nožem na prkne zelí, prosolím je, opepřím a okmínuji, promíchám.

Na pánvi vhodím kousek másla a nakrájenou cibuli, kterou nechám zesklivatět. Do toho vsypu zelí. Míchám, až zelí změkne. Přidám na kostičky nakrájené tofu a ještě chvíli obracím na pánvi.

Těsto na halušky:

V mixéru rozdrťím brambory na kaši (nebo je nejednodušší nastrohám). Přidám vejce, mouku, sůl. Umíchám polotuhé těsto, které propasírují do vařící osolené vody přes speciální síto na halušky, které je k dostání ve většině prodejen s domácími potřebami. Jakmile halušky vyplavou na povrch, vyberu je sítem nebo přecedím a nasypu na pánvi k připravenému zelí, promíchám a podávám.

Olina TÁBORSKÁ

Neodolatelný dezert

Dezert, který jednou zkusíte a budete muset připravovat své rodině už navždy. Je jednoduchý, dietní, ale naprosto úžasný.

Ingredience:

- Tanja sirup pomerančový
- Božkov rum tuzemský
- kompot mandarinky – plechovka

- 1 pudink Dr. Oetker Crème bez vaření, příchutí nejlépe vanilka, může být kokos
- 1 šlehačka
- moučkový cukr – lžíce

Postup:

Šťávu z mandarinkového kompotu slijeme do odměrky, mandarinky rozdělíme do čtyř misek. Ke šťávě přilijeme rum, sirup

a vodu odhadem do celkového množství 300 ml. Směs tekutin nalijeme do misky, přisypeme pudink a elektrickým šlehačem rozmícháme podle návodu.

Nalijeme do misek na mandarinky. Ušleháme šlehačku se lžící moučkového cukru, přidáme na misky, dáme do lednice, po vychlazení podáváme.

Štěpánka LÁZNOVÁ

VÁŽENÍ ČTENÁŘI, SOUTĚŽTE S TÝDENÍKEM ŠKOLSTVÍ

Povinná četba, která bude žáky bavit

Povinná literatura, jejíž znalost je jednou z podmínek úspěšného zvládnutí maturitních zkoušek z češtiny, bývá pro mnohé studenty zbytečně velkým stráškem. Stačí namísto dlouhého sezení nad knížkou vyzkoušet audioknihy. K jejich čtení není třeba mít otevřené oči, volné ruce k obracení stránek ani dostatek času a klidu nebo optimální světelné podmínky. Stačí jen poslouchat, kdykoliv se naskytne vhodná příležitost, třeba při sportu, úklidu nebo na procházce.

Audiotéka, největší distributor audioknih v České republice a poskytovatel stejnojmenné mobilní aplikace, má v nabídce desítky titulů ze seznamu doporučené četby. Díla domácích i světových autorů načteli známí herci

a herečky, jejichž osobitá interpretace ještě umocňuje intenzitu sdělení a celkový zážitek: Krakatit, jeden z nejznámějších románů Karla Čapka, v podání Ludka Munzara, próza Bohumila Hrabala Obsluhoval jsem anglického krále nebo novela Stařec a moře, za kterou Ernest Hemingway získal v roce 1954 Nobelovu cenu za literaturu, vyprávěné Ladislavem Mrkvičkou. Světoznámá Kafka Proměna s Janem Budařem. Slavný román Milana Kundery Nesnesitelná lehkost bytí čtená Jiřím Bartoškou... Stačí si jen vybrat na https://audioteka.com/cz/collection/povinna-cetba-kterou-si-uzijes?_src=topSide.

Pokud hledáte pomocníka, který by žákům či studentům otevřel cestu k literatuře, byl zábavný

Povinná četba tak,
jak je bude bavit

a zároveň vzdělával, navíc nic nevážil a nezabíral žádné místo, vsaďte na audioknihy. Díla

klasiků i současnou literaturu v podání známých herců najdete na www.audioteka.cz.

Soutěžní otázka zní: Kde napsal Ernest Hemingway svoje nejslavnější dílo Stařec a moře?

Ze správných odpovědí vylosujeme pět výherců kódu na stažení zdarma. Odpovědi posílejte na e-mail soutez@tydenik-skolstvi.cz do 7. května 2020. Do předmětu uveďte „Audio“.

ZABAVTE DĚTI S KOSMETIKOU LUSH

Potýkáte se s nechutí dětí mýt si stále ruce? Přinášíme pár tipů na produkty, které děti nejen potěší a zabaví, ale ukážou jim, že i hygiena může být zábava.

Vyzkoušejte multifunkční mycí modelíny 4 v 1. Pomocí barevných sad Rainbow a Monsters and Aliens mohou děti popustit uzdu fantazii a vytvořit své oblíbené zvíře, pohádkovou postavu nebo člena rodiny. Nebo na-

pište na kousky papíru rozličná slova, dejte je do misky a losujte. Dítě pak nechte vybrané slovo v časovém limitu vymodelovat.

Lush nezapomíná ani na maminky. Ke Dni matek určitě potěší 100% veganské voňavé dárky, od kořeněných koupelí přes péči o pleť i vlasy po krásné balíčky v recyklovaných a znovupoužitelných dárkových obalech. Více informací na cz.lush.com.

ŠPATNÁ CYTOLOGIE NEMUSÍ MÍT NEGATIVNÍ DŮSLEDKY

Přestože je pravidelná preventivní prohlídka u gynekologa důležitá, polovina českých žen tuto skutečnost podceňuje. Přitom každá žena má v rámci zdravotního pojištění hrazen odběr buněk z děložního hrdla, tzv. cervikální cytologii.

Cytologická vyšetření neidentifikují pouze karcinom jako takový, ale sledují vývoj buněk

pod vlivem infekce HPV – tedy Human Papilloma Virus. S touto infekcí se během života setká 70–80 % lidí a 90 % z nich se dokáže silou imunity s virem vypořádat bez následků.

Výsledek cytologického vyšetření může zahrnovat širokou škálu postižení. Do určitého nízkého stupně postižení se doporučuje další prohlídka do

6 měsíců. V této době ještě nejde o zhoubné bujení ani není třeba provést invazivní zákrok. Po 6 měsících se hodnotí vývoj onemocnění, zda došlo ke zlepšení nálezů, nebo zda je výsledek stejný, či horší. Některé faktory, zejména kouření, prokazatelně ovlivňují vznik onemocnění a podporují rozvoj HPV infekce.

Během půlročního čekání na

kontrolní cytologii lze aktivně podpořit lokální imunitu děložního hrdla v lékárně volně dostupným vaginálním gelem Papilocare® určeným pro léčbu a prevenci lézí nízkého stupně (ASCUS/LSIL) s obsahem sedmi účinných složek, jehož pozitivní účinky jsou podloženy klinickými studiemi. Více na www.papilocare.cz.

DOPLŇTE SI KNIHOVNU O ZAJÍMAVÉ ČTENÍ

Charlie – Kotě, které zachránilo život

SHEILA NORTONOVÁ

Kocourek Charlie by pro svého člověka udělal cokoli. Jeho člověk – holčička Karolinka – se zotavuje po vážné nemoci. Když se jí narodí sestřička, má pocit, že je odstrkován, a rozhodne se, že uteče z domova. Charlie tomu nedokáže zabránit, tak se alespoň rozhodne, že na ni bude na její cestě do neznáma dávat pozor. Dokáže Charlie svoji milovanou kamarádku ochránit? Vydalo nakladatelství Fragment.

Oliver – Kocour, který zachránil Vánoce

SHEILA NORTONOVÁ

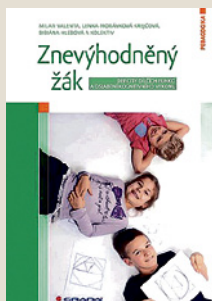
Kocourek Oliver jen výjimečně opouští svůj bezpečný domov v hostinci Myslivna. Když ale hospodu zničí požár, zůstane bez střechy nad hlavou. Brzy najde nový domov a seznámí se s nemocnou holčičkou Karolinou, která nemá žádné kamarády. Oliver si vzpomene na to, jak lidé pomohli jemu, a rozhodne se, že je nejvyšší čas na to, aby vesnice, ve které bydlí, zažila pravý vánoční zázrak. Vydalo nakladatelství Fragment.

Znevýhodněný žák

LENKA KREJČOVÁ, MILAN VALENTA

Odborná publikace reaguje na významné legislativně-správní i metodické změny v našem školství a na potřebu podpůrných opatření u dětí potýkajících se při vzdělávání s různými potížemi a deficity. Je určena pro speciální pedagogy a psychology, učitele MŠ a prvního stupně ZŠ i studenty pedagogických oborů. Dozvědí se zde vše podstatné o dopadu tohoto typu postižení na vzdělávání dětí a o jejich diagnostice a intervenci. Vydala Grada.

Hry na rozvoj verbální komunikace

PETR STANIČEK

Cílem publikace je rozšířit nabídku komunikačních her, které je možné zapojit do učení, a nabídnout tak více možností, jak udělat z rozvoje řeči zábavu a sblížit lidi v kolektivu pomocí mezilidské komunikace. U všech her hraje hlavní roli verbální komunikace a je možné použít je ve školách, v družinách, na táborech, při speciálních terapiích, doma, na cestách nebo na dovolené. Vydala Grada.

Kdo ví? Všeobecné otázky

SARAH HERMANOVÁ

Pojďte si otestovat své všeobecné vědomosti. V knize jsou otázky z různých odvětví: vesmír, počasí, literatura, zeměpis, jídlo a pití, film a další. Odpovědi jsou zpracovány vtipnou formou, která vás přivede k opětovnému zamyšlení. Populárně-naučná kniha je určena pro čtenáře od 10 let. Vydalo nakladatelství Euromedia.

I'm Your Man: Život Leonarda Cohena

SYLVIE SIMMONSOVÁ

Kniha je ucelenou biografií začínající v Montrealu, Cohenově rodišti, provázející ho do Londýna, na řecký ostrov Hydra a do New Yorku šedesátých let, kde umělec započal svou hudební kariéru. Sledujeme jeho výstup na vrchol hudebního showbyznysu, jeho ústup do ústraní v polovině devadesátých let a provázíme ho na jeho celosvětovém turné o patnáct let později. Vydalo nakladatelství Prostor.

Malované čtení: Co všechno maluje slunce

JIŘÍ HAVEL

Kdepak jenom slunce shání barvy na své malování? Jak vyleze zpod peřiny, začne kreslit černé stíny, syje stříbro do rosy, pro vrabce i pro kosy. V knize najdou děti říkanky a krátká humorná vyprávění, v nichž jsou vybraná slova nahrazena veselými obrázky. Vydalo nakladatelství Euromedia.

Malované čtení: Jak šla želva do světa

JIŘÍ HAVEL

I v dalším díle najdou děti oblíbené říkanky a krátká humorná vyprávění Jiřího Havla, v nichž jsou vybraná slova nahrazena veselými obrázky Lenky Vybíralové. Knižka poslouží k rozvíjení slovní zásoby a poskytne začínajícím čtenářům spoustu zábavy při vymýšlení, které slovo do textu namísto obrázku doplnit. Vydalo nakladatelství Euromedia.

